

Memòria 2009 Institut Català de la Salut

Hospital Universitari
Vall d'Hebron

09

Enric Argelagués Vidal
Director gerent de l'ICS

És per a mi una satisfacció fer-vos a mans la memòria d'activitats de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de l'ICS de 2009, un any en què continuem consolidant-nos com una organització líder en l'atenció sanitària, la docència i la recerca en l'àmbit de la salut a Catalunya.

Aquest any hem fet un pas més en el desenvolupament de l'empresa pública, amb vistes a esdevenir una organització descentralitzada i amb base territorial: s'han aprovat els Estatuts de l'ICS, s'ha dissenyat el Pla estratègic per als propers anys, s'ha posat en marxa el projecte d'autonomia de gestió en 10 equips d'atenció primària i es continuen signant acords de gestió amb l'atenció primària i els hospitals.

L'ICS també avança fermament en el programa ARGOS. Ara ja són sis els hospitals de l'ICS que han implantat l'estació de treball clínic corporativa desenvolupada amb tecnologia SAP.

Estem satisfets de retre comptes de totes les accions portades a terme el 2009 i, sobretot, de tenir una plantilla de professionals competitiva, competent i preparada per afrontar els reptes de salut que ens planteja la societat del segle XXI.

José Luis de Sancho
Gerent de l'Hospital

Els ciutadans som conscients que l'any 2009 ha estat marcat per les dificultats econòmiques del conjunt de l'Estat, que afecten el pressupost de les institucions públiques en despesa i inversions. L'Hospital Universitari Vall d'Hebron no n'ha quedat al marge i juntament amb els altres dispositius territorials de l'Institut Català de la Salut i el Centre Corporatiu, ha fet grans esforços per afrontar amb rigor la gestió de les assignacions disponibles.

El sector sanitari públic, però, no ha patit el fort embat de la crisi econòmica. L'Hospital disposa de totes les condicions necessàries per desenvolupar la seva activitat amb normalitat, ajustant els recursos adients als paràmetres tècnics i qualitatius exigibles. A més, l'Hospital ha implantat amb èxit projectes de millora, corporatius i propis, de gran impacte i amb la implicació de la pràctica totalitat dels professionals. Aquestes actuacions s'han desenvolupat amb esforç de planificació i previsió de recursos.

Pel que fa als projectes corporatius, hi destaca el projecte ARGOS, d'implantació del sistema d'informació SAP Assistencial, que ha implicat el canvi de programaris i la integració de la gestió assistencial, la gestió clínica i les tasques dels col·lectius que participen en aquests processos.

Un altre projecte en què hem participat, per encàrrec de la consellera de Salut, és l'estudi d'un Pla funcional de dimensionament bàsic del nou Hospital Vall d'Hebron.

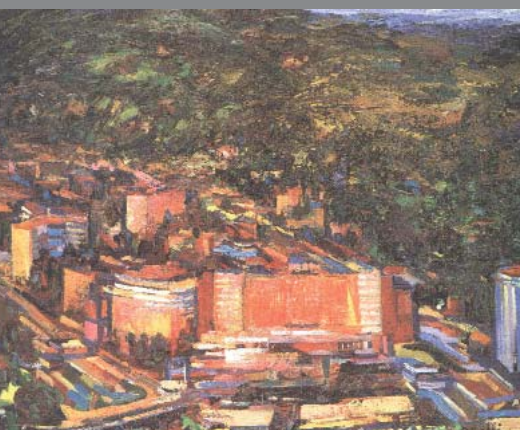
De portes endins de l'Hospital, hem mantingut els compromisos i les accions que orienten la nostra missió: tenir cura de la salut de les persones mitjançant una atenció sanitària efectiva, eficient i de qualitat, amb l'objectiu de prevenir i tractar les malalties i amb la docència i la recerca com a elements indestruïbles del procés assistencial. Hem desplegat les activitats organitzatives i de gestió previstes i planificades en el nostre model estratègic i de qualitat.

Com a Hospital terciari, hem continuat el desenvolupament tecnològic amb la implantació de la robòtica en els àmbits quirúrgic i mèdic, i la inauguració dels nous quiròfans de l'Àrea de Traumatologia. També hem ampliat la col·laboració amb l'atenció primària, amb la plena integració dels especialistes que treballen en els centres ambulatoris.

Des de la perspectiva docent, som un hospital amb un gran atractiu en formació especialitzada, un dels primers de l'Estat, i també desenvolupem les línies de recerca establertes en el Pla estratègic de l'Institut de Recerca, acreditat per l'Institut de Salut Carlos III com a Institut d'Investigació Sanitària.

Vull remarcar que tot això és possible gràcies als professionals d'aquest Hospital en les seves disciplines, als quals cal agrair el seu compromís i les seves capacitats per dur a terme les fites que ens fixem.

“Com a hospital terciari, hem continuat el desenvolupament tecnològic, amb la implantació de robòtica en els àmbits quirúrgic i mèdic.”

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron és el complex hospitalari més gran de Catalunya i un dels més grans de l'Estat espanyol. Té un equip de 7.178 professionals i un pressupost de 650 milions d'euros.

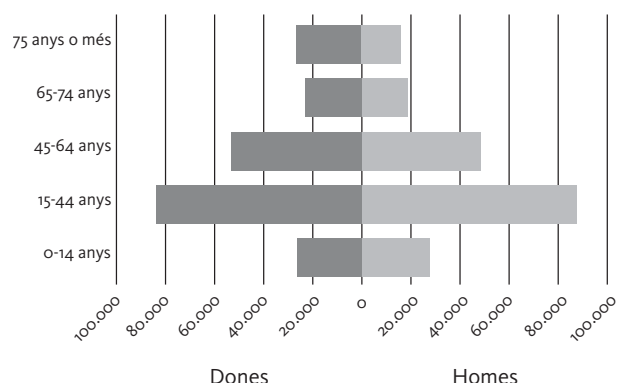
Geogràficament, està ubicat al peu de la serra de Collserola, al nord de la ciutat de Barcelona, i la seva àrea d'influència inclou els barris d'Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu de Barcelona i la ciutat de Montcada i Reixac. Està estructurat en tres grans àrees assistencials: Àrea General, Àrea Maternoinfantil i Àrea de Traumatologia i Rehabilitació. Al Parc Sanitari Pere Virgili, situat en un recinte pròxim al complex hospitalari, hi ha la Unitat de Cirurgia sense Ingrés; alhora, l'Hospital estén la seva activitat al CAP Horta i al CAP Sant Andreu, amb una unitat d'atenció primària especialitzada.

Amb gairebé 1.200 llits, estructura la seva activitat per processos: mèdic, quirúrgic, maternoinfantil, de diagnòstic biològic i de diagnòstic per la imatge. Engloba pràcticament totes les especialitats mèdiques i quirúrgiques i disposa de les modalitats assistencials que necessita per a la seva cobertura, així com serveis clínics i unitats clíniques de suport, centres docents universitaris, empreses públiques de serveis sanitaris, centres de recerca, laboratoris i altres instal·lacions que completen l'activitat assistencial de l'Hospital.

El model de gestió situa el pacient com a centre de les seves actuacions, incloent-hi la docència i la recerca; a més, l'Hospital participa en projectes catalans i estatals d'investigació. La qualitat és, doncs, un referent per als professionals de l'Hospital, per la qual cosa aquest adquireix un reconegut prestigi nacional i internacional i participa de les iniciatives del Departament de Salut i l'empresa pública Institut Català de la Salut a la qual pertany.

Població de referència	411.227
Professionals	7.178
Pressupost	650.066.200 euros

Població de referència per edat

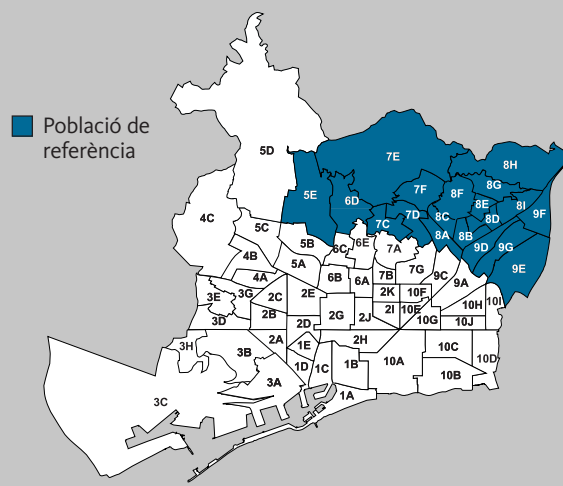

L'activitat d'un dia

175	altes
196	intervencions quirúrgiques
632	urgències
3.534	consultes externes
289	sessions d'hospital de dia

Estructura

Llits totals	1.192
Llits convencionals	
Àrea General	595
Àrea de Traumatologia i Rehabilitació	201
Àrea Maternoinfantil	231
Llits crítics	
Unitat de Cures Intensives Polivalent	32
Unitat de Cures Intensives Traumatològiques	17
Unitat de Cures Intensives Pediàtriques	15
Unitat Coronària	10
Unitat Postquirúrgica de Cirurgia Cardíaca	8
Crítics nounats	45
Cremats	26
Bressols d'observació	12
Unitats de Reanimació	30
Sales de parts	6
Quiròfans	39
Consultoris de consultes externes	208
Punts d'atenció d'hospital de dia	66
UCSI	
Quiròfans	6
Consultoris de consultes externes i cirurgia menor	5
Reforma de l'atenció especialitzada (RAE)	
CAP Horta (consultoris de consultes externes)	18
CAP Sant Andreu (consultoris de consultes externes)	61

Activitat assistencial

Activitat

	Total	% variació 2009/2008
Altes	63.752	-1,86
Altes convencionals	47.889	-0,20
Altes de CMA	15.863	-6,55
Ingressos	46.957	7,21
Ingressos urgents	29.364	10,53
Ingressos programats	17.593	2,09
Estades	368.742	-4,84
Hospitalització domiciliària	1.033	15,03
Cirurgia	48.436	5,75
Intervencions convencionals programades i urgents	19.536	-2,28
Intervencions de CMA	15.863	-6,55
Cirurgia menor ambulatoria	13.037	47,51
Urgències	230.598	0,28
Urgències sense hospitalització	203.838	0,46
Urgències amb hospitalització	26.760	-1,02
Consultes externes	872.923	20,66
Consultes externes Hospital	620.650	-0,77
Primeres visites	145.736	-3,04
Visites successives	474.914	-0,06
Consultes externes primària	252.273	157,52
Primeres visites	125.258	153,92
Visites successives	127.015	161,17
Sessions d'hospital de dia	71.327	-51,18
Laboratori		
Peticions	466.423	
Proves	7.123.976	
Pròpies	7.108.516	
Derivades	15.460	

Font: SIAP / SIAH - SAP.

Indicadors

	Total	% variació 2009/2008
Estada mitjana (dies)	7,70	-4,65
Índex d'ocupació (%)	88,98	-2,49
Pressió d'urgències	62,53	3,10
Índex de reiteració	2,22	-15,35
Urgències/dia	631,78	0,56
% altes CMA/total altes	24,88	-4,78
% CMA/total intervencions	44,81	-2,41

Font: SIAP / SIAH - SAP.

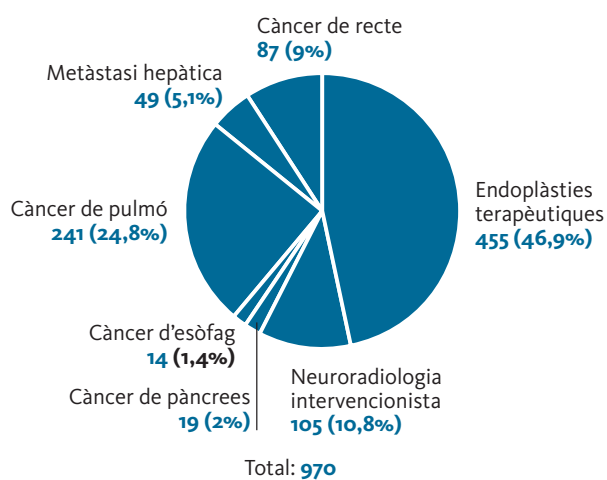
Trasplantaments

	Total	% variació 2009/2008
Renal	93	4,5
Hepàtic	63	-11,3
Cardíac	3	200
Pulmonar	51	0

Font: SIAP / SIAH - SAP.

Activitat d'alta complexitat

Activitat d'hoteleria, cuina i neteja

Hoteleria, cuina i neteja

Àpats servits	
Àrea General	868.014
Àrea de Traumatologia i Rehabilitació	342.154
Àrea Maternoinfantil	271.331
Urgències	100.100
Àpats de l'escola bressol	110.020
Bugaderia i llenceria (kg)	3.339.496
Volum de residus sanitaris	
Grup I, II (tones)	3.600
Grup III (litres)	1.896.829
Citostàtics (litres)	354.390
Mercuri (kg)	191

Menjador laboral

Esmorzars	303.747
Dinars	561.501
Sopars	183.762
Ressopons	191.933

Esterilització tèxtil

Àrea General	93.786 kg
Àrea Maternoinfantil	95.645 kg
Àrea de Traumatologia i Rehabilitació	30.833 kg

Serveis clínics

Anatomia patològica	
Biòpsies	33.099
Citologies	22.483
Estudis d'immunohistoquímica	31.115
Estudis histoquímics	14.115
Estudis del sistema nerviós central	95
Patologia molecular	3.375
Estudis de microscòpia electrònica	23
Autòpsies	429

Farmàcia	
Prescripcions monitorades	2.604.372
Intervencions sobre prescripció	34.627
Nombre de llistes amb prescripció electrònica	900
Nombre de pacients ambulatoris atesos	12.254
Preparacions de quimioteràpia	48.018
Preparacions estèrils	74.466
Consultes CIM	272
Informes a la Comissió Farmacoterapèutica	22

Microbiologia	
Biologia molecular	61.471
Microbiologia	334.121
Proves serològiques	72.670

Laboratoris clínics	
Bioquímica	5.401.763
Hematologia	1.086.812
Immunologia	151.683
Genètica	2.650

Suport nutricional	
Pacients amb nutrició parenteral domiciliària	14
Pacients amb nutrició enteral domiciliària	335
Indicació i seguiment gastrostomies	85
Primeres visites	1.142
Visites successives	2.828
Interconsultes hospitalàries	2.498
Dies amb nutrició parenteral domiciliària	3.574

Consultes externes i gabinets	
Genètica	1.789
Immunologia	201
Consulta de TAO	50.007
Telemàtiques TAO	7.385
Anèmies	2.389
Suport nutricional	3.970
Total	58.356
Aspirats medul·lars	690
Biòpsies de moll de l'os	237
PAAF (punció amb agulla fina)	2.126

Casuística

GRD més freqüents					
GRD	Tipus	Descripció	Altes	Estada mitjana	Pes mitjà
039	Quirúrgic	Intervencions sobre cristal·lí, amb o sense vitrectomia	2.814	0	0,84
187	Mèdic	Extraccions i reparacions dentals	2.438	0	0,756
373	Mèdic	Part vaginal sense diagnòstic complicat	1.576	2,6	0,569
372	Mèdic	Part vaginal amb diagnòstic complicat	1.209	3,4	0,701
270	Quirúrgic	Altres intervencions sobre pell, teixit subcutani i mama, sense c. o c.	1.014	0,4	0,966
359	Quirúrgic	Intervencions d'úter i annexos per carcinoma <i>in situ</i> i malalties no malignes, sense c. o c.	984	1,2	1,148
541	Mèdic	Pneumònia simple i altres trastorns respiratoris, excepte bronquitis i asma, amb c. o c. majors	830	9	2,412
042	Quirúrgic	Intervencions intraoculars excepte retina, iris i cristal·lí	797	0,3	1,053
381	Quirúrgic	Avortament amb raspat o histerotomia	762	0,7	0,481
127	Mèdic	Insuficiència cardíaca i xoc	713	4,6	1,495
629	Mèdic	Nounat normal > 2,5 kg, sense intervencions significatives	701	2,7	0,244
125	Mèdic	Trastorns circulatoris excepte IAM, amb cateterisme cardíac sense diagnòstic complicat	655	1,8	0,752
775	Mèdic	Bronquitis i asma, edat < 18, sense c. o c.	652	3,7	0,627
040	Quirúrgic	Intervencions extraoculars excepte òrbita, edat > 17	580	0,2	0,697
088	Mèdic	Malaltia pulmonar obstructiva crònica	578	4,3	1,198
371	Quirúrgic	Cesària, sense c. o c.	556	4,8	0,862
229	Quirúrgic	Intervencions sobre mà o canell, excepte articulars majors, sense c. o c.	487	0,5	0,847
169	Quirúrgic	Intervencions de la cavitat oral, sense c. o c.	474	1,3	0,838
347	Mèdic	Neoplàsies malignes de l'aparell reproductor masculí, sense c. o c.	443	0,1	0,993
410	Mèdic	Quimioteràpia, sense leucèmia aguda com a diagnòstic secundari	442	3,4	1,089

Font: SIAP / SIAH - SAP.

La valoració del balanç de gestió 2009, presentat per la Gerència al primer trimestre de l'any, recull les actuacions portades a terme al llarg de 2009 dins de cada línia estratègica.

L'Hospital s'orientarà a processos que faran del pacient el centre de les seves actuacions, cercant la qualitat total mitjançant la gestió clínica

- Redisseny, implementació, monitoratge i avaluació dels processos prioritzats l'any 2009.
- Implantació del procés d'atenció urgent.
- Bases i desenvolupament del nou model d'atenció especialitzada extrahospitalària territorial.
- Participació d'Infermeria en els processos assistencials i consolidació del projecte de cures centrades en el nounat (NIDCAP).

L'Hospital reconeix l'excel·lència professional, incrementa el sentit de pertinença, es compromet amb el seu personal i atreu els millors professionals en cada àmbit

- Realització de l'enquesta de satisfacció als treballadors.
- Estabilització de les plantilles mitjançant les convocatòries establertes al II Acord de la Mesa Sectorial per a 2009.
- Superació de les diferents fases dels tribunals de les convocatòries del personal facultatiu especialista.
- Elaboració i avaluació de les DPO per a tots els col·lectius inclosos en el II Acord de la Mesa Sectorial de Sanitat.
- Reassignació del personal de la bugaderia.

El Pla director d'obres serà una peça clau en la modernització i la millora organitzativa

- Elaboració del Pla funcional bàsic del nou hospital.
- Desenvolupament del Pla director d'obres 2005-2010: en construcció el nou Bloc Quirúrgic i de Crítics, Urgències nivell II i UCI de Pediatria.
- Inauguració dels nous quiròfans i REA de l'Àrea de Traumatologia.
- Inauguració del nou edifici modular de Laboratoris Clínics.
- Elaboració dels projectes VHIO i CemCat.

L'Hospital es dotarà de sistemes d'informació que responguin a les necessitats de l'organització i facilitin la generació de coneixement i la presa de decisions

- Implantació i desenvolupament d'ARGOS-SAP Assistencial. Desplegament dels equipaments i les infraestructures.
- Desenvolupament de la formació de més de 5.500 persones en els sistemes implantats.
- Implantació del Projecte de digitalització de la imatge mèdica (Hospital, Centre Corporatiu i Departament de Salut).
- Execució de projectes de migració i actualització de sistemes (Servolab, PatWin, Dietes, Integració, Servei d'Impressió, etc.).
- Posada en marxa de la prescripció electrònica.
- Implementació del nou sistema informàtic Servolab 4 al Servei de Microbiologia.

L'Hospital desenvoluparà la millora contínua de qualitat en l'assistència i mesurarà els resultats en salut

- Avaluació i plenari de tancament del segon Pla de millora EFQM 2007-2009 (set àrees de millora i vuit accions de millora).
- Procés d'acreditació del Departament de Salut: seguiment i avaluació de les accions de millora del Pla de millora 2009-2011 planificades.
- Certificació del sistema de gestió de la qualitat sota la norma UNE-EN-ISO 9001:2008 al Servei de Farmàcia per segon any consecutiu.
- Certificació del sistema de gestió de la qualitat sota la norma UNE-EN-ISO 9001:2000 per tercer any consecutiu al Servei de Microbiologia i per cinquè any consecutiu als Laboratoris Clínics.

S'incrementaran els nivells de confort i seguretat en la prestació de serveis i es vetllarà per un tracte respectuós i sensible

- Constitució del Comitè de Seguretat de Pacients.
- Coordinació, integració i suport a l'estratègia de seguretat de pacients a l'Hospital.
- Seguiment i adequació d'instal·lacions de detecció i extinció d'incendis en edificis i instal·lacions: s'han realitzat millores i hi ha noves actuacions en curs i en projecte.
- Desplegament del manual i de procediments de prevenció de riscos laborals. Participació en comitès tècnics d'àrea i en el Comitè de Seguretat i Salut.
- Coordinació i seguiment del projecte Hospital sense fum. Cursos de l'ICO a l'HUVH i Jornada Mundial. Reconeixement –nivell argent– de l'Hospital per part de la Xarxa Catalana d'Hospitals sense Fum.

L'Hospital vol conèixer les necessitats dels professionals i usuaris per tal d'enfortir la política de comunicació interna i externa i donar a conèixer l'organització

- Realització de l'enquesta de percepció de l'Hospital als agents externs.
- Elaboració del Pla de comunicació interna.
- Coordinació del programa Cultura i Salut, d'activitat sociocultural per a professionals i pacients, i proposta de creació de noves activitats.
- Col·laboració en el projecte de voluntariat de l'Hospital inclòs en el Pla d'atenció al ciutadà i treball social.
- Creació del butlletí *Flaixos* adreçat als ciutadans.
- Creació del portal del professional i integració de les intranets departamentals en una intranet de l'Hospital.
- Posada en marxa del projecte Borsa d'idees de l'Hospital.
- Participació en comitès i comissions territorials de Barcelona Nord en el marc del CSB.

L'Hospital cercarà l'ús eficaç i eficient dels seus recursos

- Acord de gestió assolit fins a una valoració del 70,6% per part de l'ICS, amb una desviació sobre el pressupost inicial del 5,9%.
- Augment en un 5,53% de l'activitat assistencial facturada al Servei Català de la Salut.
- Pla d'inversions d'equipament executat al 100%.
- Implementació del projecte de millora del model de gestió d'actius.
- Emmagatzematge de medicaments en consigna (reducció de l'inventari).

L'Hospital serà líder en terciarisme i estarà a l'avantguarda nacional i internacional en investigació i docència

Recerca

- Acreditació com a institut d'investigació sanitària per l'Institut de Salut Carlos III.
- Reconeixement com a Institut per part de la Generalitat.
- Desenvolupament dels convenis amb CIBER, CAIBER, Biobanc i VHIO.
- Increment de projectes i assaigs clínics finançats i factor d'impacte (6,3%).
- Definició i construcció de l'edifici modular d'investigació (EMI).
- Elaboració del Pla estratègic de CIBIM-Nanomedicina.

Docència

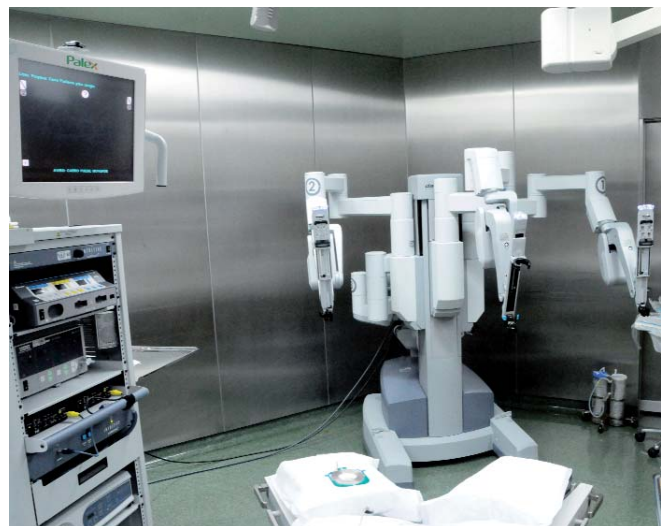
- Avaluació del Pla estratègic de formació especialitzada 2005-2009.
- Aprovació del Pla de gestió de qualitat de formació especialitzada.
- Auditoria d'acreditació docent 2009: avaluació positiva.
- Aprovació i promoció de la figura del cap de residents: s'ha completat l'establiment de caps en totes les unitats docents de l'Hospital.
- Millora de l'accessibilitat en la formació contínua mitjançant les TIC: formació en línia (*e-learning*).

L'Hospital preveurà i s'adaptarà a les noves necessitats de la societat i a la innovació tecnològica

- Aliances estratègiques amb empreses tecnològiques.
- Inauguració de nous quiròfans i REA de l'Àrea de Traumatologia.
- Inauguració del nou edifici modular de Laboratoris Clínics.
- Nova Unitat d'Endoscòpies i Centre Wider.
- Incorporació de la robòtica a l'Hospital:
 - Incorporació del Robot Da Vinci (cirurgia general pediàtrica, ginecologia i urologia) i el Robot Sensei (arítmies) a través d'acords marcs amb els proveïdors.
 - Desenvolupament dels convenis del VHIO, el CAIBER, el Biobanc i la Xarxa Temàtica d'Innovació.
- Extensió dels sistemes automatitzats de dispensació de medicaments.
- Posada en marxa al 100% de la Unitat de Microscòpia Electrònica.

Es millorarà l'accessibilitat dels usuaris als serveis oferts per l'Hospital per afavorir la continuïtat assistencial

- Atenció a l'usuari.
- Col·laboració en la disminució de l'estada hospitalària; protocols de detecció de pacients amb problemàtica social.
- Reforç PIUC: punts d'informació a Urgències i a Treball Social.
- Coordinació i suport de la Unitat de Mediació Sanitària.
- Coordinació entre nivells.
- Finalització de la reforma de l'atenció especialitzada extrahospitalària del SAP Muntanya.
- Bases i desenvolupament del nou model d'atenció especialitzada extrahospitalària del territori.
- Potenciació d'actuacions que generin cultura compartida entre l'atenció primària i l'Hospital.
- Participació activa en els consells de salut del territori.

Innovació i millores assistencials

Gestió per processos: lideratge directiu i participació professional com a elements clau

Gestionar les organitzacions d'acord amb els principis de la qualitat total i segons els models d'excel·lència suposa la millora contínua dels processos, a través de la implicació dels professionals i l'orientació de les actuacions cap a la millora dels resultats assistencials i la satisfacció de les necessitats i expectatives dels pacients.

La implementació de la gestió per processos ha estat una de les polítiques estratègiques impulsades per la Direcció de l'Hospital en els últims anys. Aquest enfocament ha quedat reflectit en el Pla estratègic, els plans de millora EFQM elaborats, l'excel·lent puntuació obtinguda en el procés d'acreditació del Departament de Salut i la implantació de diferents experiències de gestió per processos.

L'any 2009, l'Hospital ha continuat avançant en aquesta línia de treball a través del redisseny i la millora d'alguns dels processos de l'Hospital, estratègia que s'ha vist afavorida pel treball desenvolupat en el marc del desplegament del SAP Assistencial.

S'han treballat processos organitzatius assistencials (bloc quirúrgic, hospitalització o urgències), processos clínics a l'Hospital (artroplàstia de maluc, artroplàstia de genoll i fractura de fèmur) i al territori (insuficiència cardíaca, diagnòstic prenatal, etc.) i processos de suport (facturació).

El treball realitzat ha permès simplificar i eliminar etapes sense valor afegit, orientar el procés assistencial a les necessitats i expectatives dels pacients i desplegar cicles d'avaluació i millora de resultats. Aquest avenç ha estat possible gràcies al lideratge, l'esforç i la participació dels directius i professionals de l'Hospital.

Atenció integrada territorial: un model d'atenció que millora la continuïtat assistencial

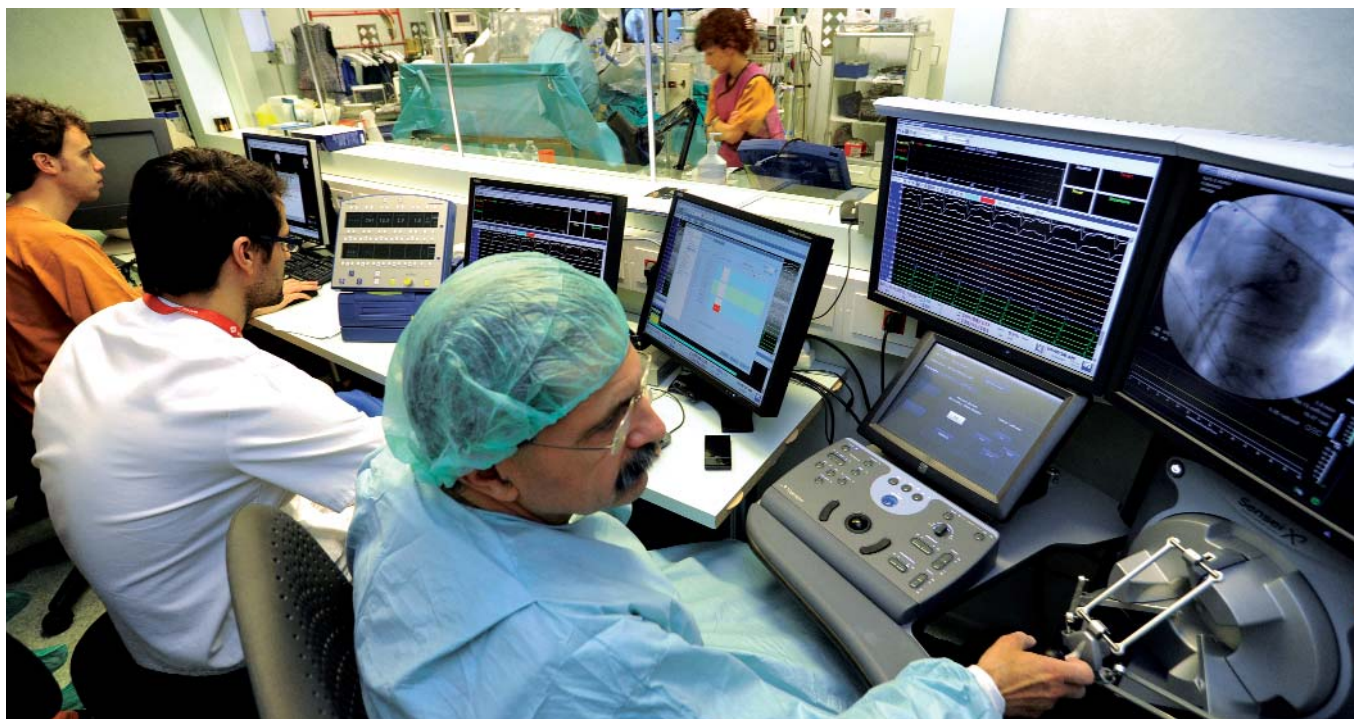
Finalització de la integració de l'atenció especialitzada de l'àrea de referència

La millora de la continuïtat assistencial i de la coordinació entre els diferents nivells i xarxes assistencials s'ha prioritzat com a element essencial l'any 2009. Així, al febrer de 2009 es va finalitzar el procés d'integració a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de les 12 especialitats extrahospitalàries (traumatologia, reumatologia, cardiologia, dermatologia, endocrinologia, oftalmologia, cirurgia, otorinolaringologia, urologia, digestiu, pneumologia i neurologia) existents a la nostra àrea de referència, el Servei d'Atenció Primària Muntanya de l'ICS.

El nou model d'atenció especialitzada (AE) territorial millora la continuïtat, la qualitat assistencial, l'efectivitat de les intervencions i la capacitat resolutiva des de l'atenció primària (AP). S'ha treballat conjuntament amb AP per desplegar i consolidar un model consensuat, més proper al ciutadà i al professional de l'AP, adaptat a la realitat de cada especialitat, amb especialistes de referència per a cada equip d'atenció primària que visiten en els dos nivells, però que també realitzen consultoria de casos clínics i sessions clíniques en AP.

La reordenació organitzativa i assistencial portada a terme ha generat, entre d'altres actuacions, la creació d'una estructura territorial de coordinació i seguiment de l'AE en AP, el redisseny d'alguns dels processos organitzatius i de suport existents, la millora de l'accés a la informació assistencial compartida i la creació de grups clínics multidisciplinaris.

Coordinació territorial entre institucions

Afrontar els nous reptes assistencials requereix el compromís, la coordinació i la participació de les organitzacions de cada territori. Així, en el marc del Consorci Sanitari de Barcelona s'ha definit una estructura territorial de coordinació de les institucions de l'Àrea Integral de Salut de Barcelona Nord. L'Hospital en forma part i participa activament en els diferents comitès operatius territorials prioritzats.

Participació ciutadana: un nou model de governança

Els ciutadans reclamen cada cop més tenir capacitat de decidir sobre els temes de salut que els afecten com a comunitat o individualment. En aquest nou model de governança, els espais de participació ciutadana són clau. L'any 2009, l'Hospital ha continuat participant activament en els tres consells de salut de l'àrea de referència (Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Andreu), en els quals s'ha informat els ciutadans de diferents temes de salut o organitzatius i s'ha tingut l'oportunitat de conèixer millor les seves necessitats i expectatives.

Àrea del Cor: desenvolupament dels objectius i inici de l'activitat

El 2008 es va finalitzar el desplegament de l'estructura organitzativa de l'ACOR (Àrea del Cor) i el 2009 s'han començat a desenvolupar els objectius previstos en el Pla quadriennal.

En l'àmbit assistencial, el 2009 s'ha completat el desplegament de la RAE amb la realització dels concursos per cobrir les cinc places d'especialistes en els CAP que depenen de l'ACOR. Les persones incorporades a aquestes places combinen la cardiologia ambulatoria amb el treball a les unitats de l'ACOR (hemodinàmica, arítmies, insuficiència cardíaca). Així, s'ha consolidat un grup de 12 cardiòlegs d'excel·lent

formació que comparteixen la seva activitat entre els CAP i l'Hospital. També, en el marc de la RAE, s'han organitzat les trobades primària-Vall d'Hebron on es discuteixen casos i es fixen les bases per al desenvolupament de protocols assistencials transversals.

El 2009 s'han posat en marxa tres noves unitats:

- La Unitat Multidisciplinària d'Insuficiència Cardíaca, coordinada pel Dr. Enrique Galve, està formada per consultes mèdiques a càrrec de cardiòlegs, internistes i geriatres; una consulta d'infermeria, i un hospital de dia.
- La Unitat Multidisciplinària de la Síndrome de Marfan, coordinada pel Dr. Evangelista i formada per traumatòlegs, oftalmòlegs, genetistes i altres especialistes, és unitat de referència a Catalunya i té el suport de l'Associació de Pacients amb Síndrome de Marfan.
- La Unitat de Cures Coronàries Semicrítiques, dirigida pel Dr. Jaume Figueras, disposa de quatre llits ubicats a la Unitat de Cures Coronàries. Permet assegurar la qualitat i l'eficiència de l'atenció als pacients amb cardiopatia isquèmica aguda i ajuda molt a reduir l'estada hospitalària d'aquests pacients.

Quant a la investigació i la innovació, l'any 2009 ha estat excel·lent, ja que s'ha obtingut finançament per a projectes nacionals i europeus, s'ha publicat amb un factor d'impacte de més de 250 punts i s'ha incorporat el robot Sensei –únic a tot l'Estat– per al tractament de les arítmies cardíques per mitjà de l'ablació.

En l'àmbit de la formació, el 2009 s'ha aprovat i finançat l'Escola Internacional de doctorat sobre protecció miocàrdica PROMISE, en la qual participa el grup ACOR, i s'ha posat en marxa un programa de difusió d'una part del programa de sessions científiques de l'ACOR en altres hospitals de Catalunya.

Es desenvolupen les eines per oferir una atenció integral d'infermeria

L'any 2009 ha estat fonamental per al desenvolupament i la consolidació del model de cures infermeres que, juntament amb la implantació dels sistemes d'informació a l'Hospital, ens ha proporcionat les eines per oferir una atenció integral d'infermeria. La innovació, la formació i la difusió del coneixement infermer han estat els eixos per establir el nostre marc de referència i desenvolupament per afrontar els nous reptes i el compromís amb el client.

Aquest any també cal destacar la millora en l'accessibilitat de la formació contínua infermera, amb la implantació de la plataforma en línia i el llançament de programes formatius en modalitat en línia. Aprofitar els avantatges que ens ofereixen les TIC ens ha permès orientar i dirigir programes formatius adreçats a la difusió del coneixement i la millora de la competència professional al servei del ciutadà.

Desplegament del model de cures infermeres

Protocols

En fase de preparació, elaboració o anàlisi crítica	3
Publicats	4
Infermeres autores	37

Procediments

En fase de preparació o elaboració	197
Publicats	62
Infermeres autores	914

Plans de cures

En elaboració	7
Elaborats i pendents de publicar	45
Professionals formats	845
Grups de suport metodològic	106

Nou sistema de dispensació d'uniformes

El 2009 s'han instal·lat màquines dispensadores i retorna-dores d'uniformes a les tres àrees de l'Hospital (dues a cada àrea). Les màquines, que donen servei les 24 hores del dia els 365 dies l'any, s'han col·locat prop de les llencerries/robers dels centres.

Per tal de garantir el servei continuat de lliurament d'uniformes quirúrgics i afavorir les seves condicions higienicosanitàries s'han instal·lat també màquines dispensadores als quiròfans de l'Àrea de Traumatologia i Rehabilitació i de l'Àrea Maternoinfantil.

S'externalitza el servei de bugaderia i es reubica el personal que hi havia en aquesta àrea

Al mes d'abril es va externalitzar la bugaderia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. El servei de rentat de roba plana i roba de pacient es va externalitzar a tres bugaderies externes, una per a cada àrea, i el rentat d'uniformes del personal es va adjudicar a una única bugaderia externa. El personal de bugaderia es va reubicar en altres àrees de l'estructura de l'Hospital.

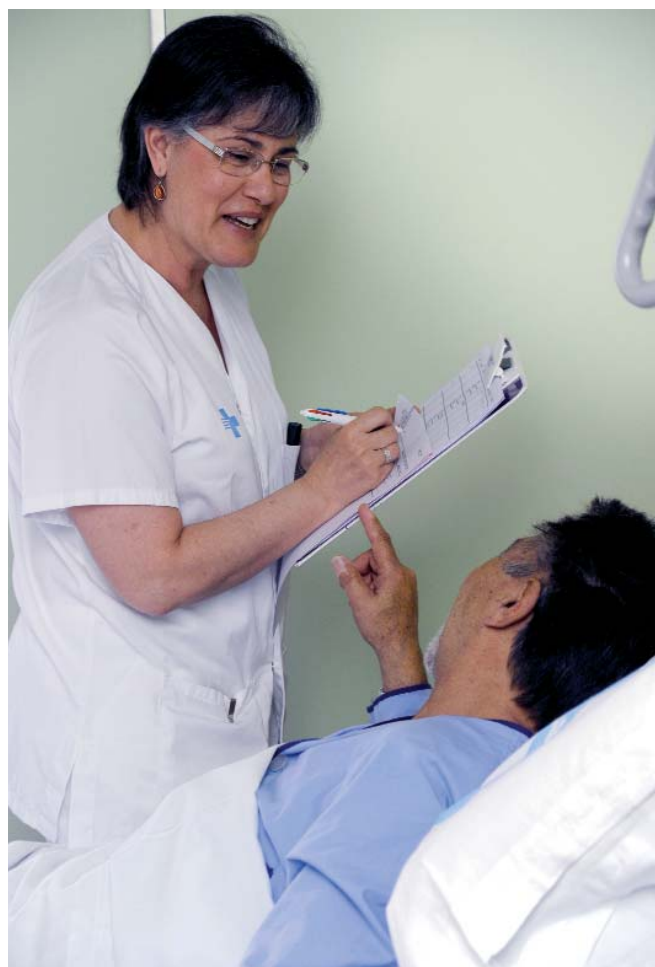
Model de gestió de qualitat

L'enfocament de gestió de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron se sustenta en la qualitat i la millora contínua, com a base d'una estratègia alineada amb els objectius corporatius i del Departament de Salut, on l'avaluació dels resultats, la participació dels professionals i el lideratge directiu són elements clau.

El Pla de qualitat de l'HUVH és la forma que té l'Hospital d'articular i posar en marxa plans d'acció dirigits a aconseguir millorar la qualitat de l'atenció que reben els pacients, d'acord amb les seves necessitats i expectatives i fomentant el compromís, la formació i la participació dels professionals en la dimensió de qualitat de l'assistència.

Un dels instruments operatius del model de gestió de qualitat és el Model Europeu d'Excel·lència de l'European Foundation for Quality Management (EFQM), una decisió clarament alineada amb l'estratègia del Departament de Salut que també utilitza l'EFQM com a base del nou model d'acreditació d'hospitals d'aguts.

El Pla de millora EFQM 2007-2009 inclou set àrees i sis accions de millora en les quals han participat més de 100 professionals:

Àrees de millora

- Millora del procés d'hospitalització
- Desenvolupament de la gestió per processos
- Millora de la programació quirúrgica
- Desenvolupament del quadre de comandament integral
- Desenvolupament de les persones
- Millora de la seguretat clínica
- Millora de l'accessibilitat a l'alta resolució

Accions de millora

- Compromís de l'equip directiu amb el Pla estratègic i el seu desplegament en els acords de gestió
- Aconseguir l'accessibilitat a l'estació clínica en el 100% de les àrees assistencials
- Millorar el confort dels pacients i l'equipament de les àrees de suport
- Millorar i reforçar la informació aportada a pacients, familiars i acompanyants
- Millorar la informació econòmica per conèixer el cost per procés
- Dissenyar i implantar una política de relació amb la societat

Accreditació del Departament de Salut

L'acreditació de centres sanitaris és un mètode reconegut d'avaluació externa pel qual es verifica que un centre aconsegueix un conjunt d'estàndards establerts i que es materialitza en un certificat de garantia.

Els resultats de l'acreditació del Departament de Salut obtinguts pel nostre hospital l'any 2008 han reflectit un alt nivell d'acompliment, el 85,66% dels estàndards avaluats. La puntuació obtinguda implica la certificació fins al 2011 i l'elaboració d'un pla de millora que s'audita internament cada any.

El Pla 2009-2011, aprovat pel Comitè Executiu de l'Hospital i presentat a tots els professionals el 4 d'abril de 2009, inclou 100 accions de millora vinculades a estàndards suspesos o millorables.

Comissions clíniques: òrgans de participació multidisciplinària

Les comissions clíniques són òrgans de participació dels professionals que assessoren la Gerència i les direccions. Integrades en el Pla de qualitat, vetllen per una pràctica clínica correcta i fan una autoavaluació de qualitat amb la participació multidisciplinària de professionals. 194 membres participen en les diferents comissions de l'Hospital. L'any 2009 s'han constituït tres noves comissions: Grup de Treball de Seguretat Transfusional, Comissió de Residus i Comissió de Seguretat.

L'activitat realitzada per les comissions i subcomissions durant l'any 2009 ha estat intensa: 123 reunions amb una mitjana de participació superior al 70% i 81 tasques actives, entre les quals destaquen l'elaboració, revisió i avaluació de guies, manuals, recomanacions i protocols d'actuació, l'avaluació de noves tecnologies i nous procediments diagnòstics i terapèutics i la formació i informació a professionals i pacients.

Cal destacar la implicació directiva i l'alta qualificació professional dels participants que, amb il·lusió, capacitat de treball, consens i visió transversal, han assolit amb rigor metodològic la major part dels objectius proposats i han facilitat canvis culturals progressius a l'Hospital.

Seguretat clínica

La seguretat clínica és un dels elements bàsics per garantir una assistència de qualitat. El 18 de maig de 2009 va ser aprovat pel Comitè de Direcció el Pla de seguretat de l'Hospital Vall d'Hebron proposat per l'Àrea de Millora de Seguretat Clínica del Pla de millora 2007-2009.

Aquest Pla integra totes les iniciatives de seguretat, tant les que tradicionalment s'estan realitzant a l'Hospital com les que sorgeixen de diferents àmbits, amb la finalitat última de produir una millora de la seguretat en tota l'organització. Així, queden integrats al Pla de seguretat, entre d'altres, els següents projectes i programes:

- Projectes de seguretat impulsats pel Departament de Salut a través de l'Aliança per a la Seguretat de Pacients de Catalunya.
- Programes de seguiment, avaluació i control de la infecció nosocomial: EPINE, VINCAT, ENVIN, detecció i control de brots, prevenció de la infecció nosocomial de font ambiental...
- Pla de prevenció d'errors de medicació de l'HUVH, amb la implantació d'estratègies preventives i d'un sistema de notificació voluntària d'errors de medicació.
- Programa de farmacovigilància de l'HUVH.
- Programa de seguretat transfusional de l'HUVH.
- Plans de millora de cures d'Infermeria: prevenció de caigudes, nafres, úlceres per pressió, dolor...
- Altres projectes i programes de seguretat clínica existents als serveis.

L'1 de desembre es va constituir la Comissió de Seguretat de Pacients de l'Hospital, que garanteix la continuïtat del treball realitzat a l'Àrea de Millora de Seguretat Clínica, tancada un cop assolides les tasques previstes al Pla de millora 2007-2009.

Recerca

La recerca és essencial en l'activitat d'un hospital universitari de referència com l'Hospital Vall d'Hebron. Si bé és obvi que en l'era de la medicina basada en l'evidència aquesta és fonamental, potser no ho és tant que els hospitals hagin de fer recerca de laboratori, la qual es podria dur a terme en centres no assistencials. Però cada vegada és més acceptat que l'hospital universitari ha d'ocupar un lloc central en la recerca biomèdica. La distinció entre recerca bàsica i clínica ha estat reemplaçada per la més àmplia recerca translacional, en què el coneixement i les hipòtesis flueixen del laboratori a la clínica i viceversa. La recerca biomèdica de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron no només genera coneixement i dona resposta a problemes de salut, sinó que també s'esforça a potenciar la creació de valor econòmic i social per a la societat que ens finança.

L'any 2009, el balanç de la recerca a l'Institut de Recerca Hospital Universitari Vall d'Hebron (IRHUVH) ha estat especialment positiu. El capital humà de l'Institut de Recerca s'ha incrementat un 7,1% i ha passat de 909 a 974 persones (477 finançades per l'Institut). En aquesta mateixa línia de creixement es van moure el finançament (37,4 milions d'euros; > 2,5%) i l'activitat científica, tant pel que fa als assaigs clínics actius (424; > 10,7%) com als projectes de recerca actius (214; > 7,5%). El nombre de publicacions va ser de 478 i el seu factor d'impacte, 2.126,44.

La incorporació del Dr. Joan X. Comella com a nou director, l'inici de les obres del nou edifici modular de recerca, amb 2.347 m², i l'acreditació de l'Institut de Recerca com a institut d'investigació sanitària per part de l'Institut de Salut Carlos III són altres fites que potenciaran el futur de la recerca al nostre centre.

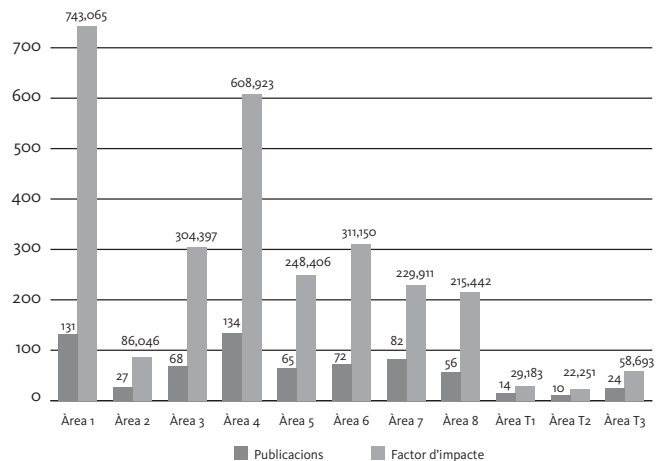
Àrees específiques de recerca (grups)

1. Oncologia i genètica	8
2. Endocrinologia, creixement, metabolisme i diabetis	2
3. Malalties cardiovasculars, hemostàsia i hipertensió	1
4. Neurociències, salut mental i envelliment	9
5. Fisiopatologia digestiva i hepatologia	3
6. Malalties infeccioses i sida	3
7. Immunologia: malalties respiratòries, sistèmiques i genètiques	5
8. Patologia i teràpia cel·lular i gènica	6

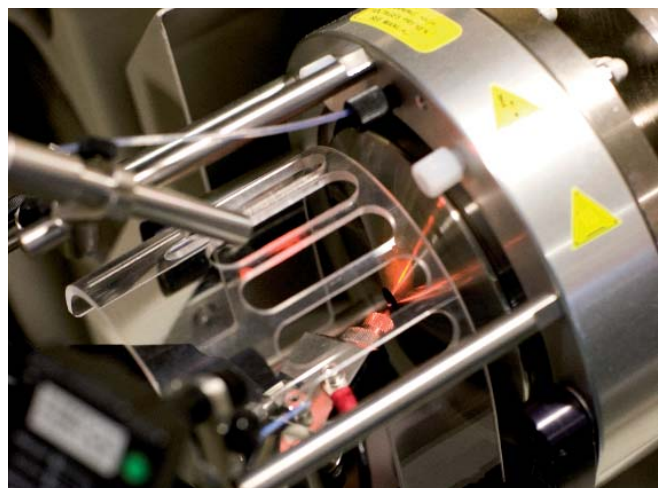
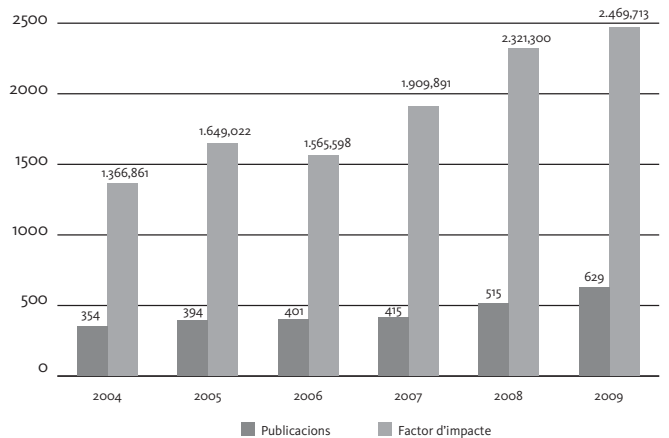
Àrees transversals de recerca (grups)

T1. Epidemiologia, salut pública i avaluació de tecnologies sanitàries	2
T2. Farmacologia	1
T3. R+D, noves tecnologies i cirurgia experimental	4

Producció científica

Evolució del nombre de publicacions i del factor d'impacte

La docència és un dels eixos fonamentals de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron i es tradueix en una amplíssima oferta que inclou nou titulacions de formació professional de grau mitjà i superior de la branca sanitària, sis titulacions universitàries, 47 especialitats en ciències de la salut i un gran nombre d'activitats de formació continuada. Continuem sent el primer centre formador d'especialistes de tot l'Estat i un dels que té més capacitat d'atracció entre els nous residents. L'any 2009 hem ocupat el tercer lloc a Espanya i el primer a Catalunya.

Formació especialitzada

L'any 2009 s'han incorporat al nostre hospital 137 nous facultatius, dels quals han finalitzat la formació 121 (113 metges, tres farmacèutics, dos químics, dos psicòlegs i un radiofísic). El nombre de residents en formació de l'Hospital ha estat de 524, però el nombre total dels que han passat per l'Hospital Universitari Vall d'Hebron el 2009 és de 846. Això inclou, a més dels residents propis, els de les unitats docents externes que fan amb nosaltres la formació hospitalària i els d'altres centres docents que venen a fer rotacions puntuals.

Formació de metges especialistes

44 especialitats hospitalàries
145 places acreditades
136 places convocades
524 residents (segon semestre de 2009)
3 especialitats intra i extrahospitalàries
24 residents
115 metges estrangers en estades formatives
301 residents d'altres centres en rotació a l'Hospital Vall d'Hebron
79 residents en rotació a altres centres

Especialitats hospitalàries

Al·lèrgologia (3), Anatomia Patològica (3), Anestesiologia i Reanimació (12), Angiologia i Cirurgia Vasculard (1), Aparell Digestiu (3), Bioquímica Clínica (5), Cardiologia (3), Cirurgia Cardiovascular (1), Cirurgia General i Aparell Digestiu (5), Cirurgia Oral i Maxil·lofacial (2), Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (6), Cirurgia Pediàtrica (2), Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora (2), Cirurgia Toràcica (1), Dermatologia MQ i Venereologia (1), Endocrinologia i Nutrició (1), Farmàcia Hospitalària (3), Farmacologia Clínica (4), Geriatria (1), Hematologia i Hemoteràpia (3), Medicina Física i Rehabilitació (3), Medicina Intensiva (3), Medicina Interna (7), Medicina Nuclear (2), Medicina Preventiva i Salut Pública (3), Microbiologia i Parasitologia (2), Nefrologia (2), Neurocirurgia (1), Neurofisiologia Clínica (4), Neurologia (3), Obstetrícia i Ginecologia (7), Oftalmologia (4), Oncologia Mèdica (3), Oncologia Radioteràpica (1), Otorinolaringologia (3), Pediatria (15), Pneumologia (3), Psicologia Clínica (2), Psiquiatria (4), Radiodiagnòstic (5), Radiofarmàcia (1), Radiofísica (1), Reumatologia (1) i Urologia (2).

Especialitats d'unitats docents externes

Medicina Familiar i Comunitària (16), Medicina del Treball (4) i Llevadores (4).

Formació universitària

A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron hi ha una de les cinc unitats docents de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona, on es formen estudiants a partir del tercer any. L'Escola Universitària d'Infermeria Vall d'Hebron ha iniciat la integració en la UAB coincidint amb el canvi de titulació de diplomatura a llicenciatura. Les estudiants d'Infermeria continuaran estant tres anys a l'Hospital, ja que el primer de carrera es farà a Bellaterra. A més, fan formació pràctica al nostre hospital estudiants de Farmàcia, Nutrició i Dietètica, Fisioteràpia i Teràpia Ocupacional. En total 741 estudiants han fet 258.994 hores de formació pràctica.

Infermeria. Professionals formats

Pregrau	252
Postgrau	112
Llevadores internes residents (LLIR)	8
Fisioterapeutes	60
Terapeutes ocupacionals	11
Diplomats en Nutrició i Dietètica	13
Tècnics especialistes	59
Auxiliars d'infermeria	75

Formació mèdica continuada

Durant l'any 2009 s'han acreditat 130 activitats de formació mèdica continuada dirigides tant a professionals interns com externs. Han estat 3.370 hores de formació i 413 crèdits, el que suposa un factor mitjà de qualitat d'1,36.

Activitats de formació acreditades

Mèdiques	52
Quirúrgiques	33
Maternoinfantils	27
Centrals	18
Total	130

Professionals

Durant l'any 2009 s'ha treballat en dos grans eixos:

- Les polítiques de modernització de l'Administració.
- La consolidació de les mesures recollides tant en el II Acord de la Mesa Sectorial de Negociació de Sanitat de 2006, sobre les condicions laborals del personal estatutari de l'ICS, com en la Llei 7/2007 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic implantats en els darrers anys.

Implantació del SAP Assistencial. S'han realitzat cursos de formació dirigits al personal sanitari que ha d'emprar aquest nou sistema.

Portal Vall d'Hebron. En l'apartat destinat a recursos humans s'ha incorporat informació útil a l'hora de realitzar gestions de forma més àgil, així com informació sobre els cursos que s'organitzen a l'Hospital i sobre normatives i acords, entre d'altres aspectes.

Procés de polítiques de modernització. Incorporació de la presentació telemàtica de sol·licituds per participar en els processos selectius que es convoquen de forma regular.

Carrera professional. S'ha culminat el procés d'implantació del sistema previst en els darrers acords de la Mesa Sectorial.

Cooperació internacional. L'Hospital ha continuat donant suport als professionals sanitaris en missions de cooperació amb diverses ONG.

Coordinació i gestió en matèria de recursos humans. S'han millorat els processos de gestió, els sistemes d'informació i altres aspectes organitzatius.

Prevenió de riscos laborals. Les principals accions han estat la revisió de les condicions de treball tant als serveis nous com als ja existents mitjançant les visites de prevenció i les avaluacions inicials de riscos, el seguiment del programa de formació, el seguiment de l'accidentalitat, la vigilància de la salut i el seguiment de l'estat vacunal i de la incidència de la grip A en els nostres professionals.

Clima laboral. S'han mantingut les relacions amb la representació sindical, a través de les reunions amb la Junta de Personal, el Comitè de Seguretat i Salut i els grups de treball constituïts per a temes específics. Alhora s'ha fomentat el bon clima laboral i la participació professional.

Formació continuada. S'han potenciat les accions adreçades a contribuir al desenvolupament de l'organització i de les persones que la integren, que converteix la formació en un recurs útil per al desenvolupament dels professionals.

Activitat de formació

	Accions	Participants
Generals	132	2.224
Personal facultatiu	66	1.213
Personal sanitari	102	2.460
Personal no sanitari	68	1.025
Total	368	6.922

Plantilla per categories professionals

Facultatius	1.020
Farmacèutics	36
Auxiliars d'infermeria	1.266
Diplomats d'infermeria/ATS	2.113
Altre personal sanitari	337
Personal de gestió i serveis	
Personal administratiu	767
Personal de cuina i bugaderia	360
Personal de manteniment	157
Personal subaltern	436
Treballadors socials	16
Altre personal no sanitari	146
Residents	524
Total	7.178

Activitat de la Unitat Bàsica de Prevenció

Assessorament sobre materials	20
Comunicats de risc	43
Estudis específics	14
Visites de prevenció	37
Investigació d'accidents	120
Informes de treballadors sensibles	46

Carrera professional (període ordinari)

	Infermeria	Personal facultatiu	Àrea Sanitària FP i Gestió i Suport
Nivell I	9	15	14
Nivell II	22	14	26
Nivell III	66	12	102
Nivell IV	23	11	-
Total	120	52	142

Assoliment de les DPO

Facultatius	85,0%
Diplomats	90,1%
Àrea Sanitària FP	89,5%
Titulats universitaris	93,2%
Administratius	91,7%
Personal de suport	91,8%
Personal d'ofici	90,3%
Mitjana Hospital	90,2%

Ciutadania

La mediació intercultural, cada vegada més necessària

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron atén un gran nombre de persones immigrades i amb cultures molt diferents de la nostra. Aquesta realitat fa cada vegada més necessària la mediació intercultural en el procés d'atenció per garantir la comunicació i la comprensió mútua entre l'usuari i els professionals. El 2009 l'Hospital ha atès 1.410 sol·licituds de mediació intercultural.

Per facilitar l'estada i fer-la més còmoda

- L'Hospibus, l'autobús que facilita el desplaçament dels pacients i els seus acompanyants dins del recinte hospitalari, ha donat servei a 10.429 persones.
- 249 pacients de fora de Barcelona s'han allotjat a l'Hotel Alimara; són pacients que no necessiten un llit d'alta tecnologia però han d'estar a prop de l'Hospital per fer-se proves diagnòstiques, tractaments oncològics o de rehabilitació.
- L'Hospital té 27 acords de col·laboració amb entitats de voluntariat i prop de 1.000 voluntaris donen suport a pacients i familiars durant la seva estada a l'Hospital.

Activitats a la comunitat

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron es relaciona amb la seva població de referència a través d'accions com la participació en els tres consells de salut de la seva àrea d'influència, i també porta a terme diverses activitats de promoció de la salut i prevenció sanitària.

Atenció a l'usuari

Reclamacions	3.204
Assistencials	418
Organització i tràmits	2,115
Documentació	396
Temps mitjà de resposta (dies)	16,91
Queixes	755
Assistencials	47
Organització i tràmits	580
Documentació	42
Temps mitjà de resposta (dies)	3
Suggeriments	175
Hostalatge	81
Organització i tràmits	62
Agraïments	266
Bona assistència	72
Bon tracte	235

Treball social

Primeres visites	2.724
Visites de seguiment	2.862
Atenció als maltractaments	
De gènere	22
Infantil	11
Gestió de trasllat a centres sanitaris	629

Atenció a infants i joves

Aula hospitalària (des d'educació infantil fins a FP i batxillerat)	543
Ciberaula (1 a 18 anys)	1.409

Responsabilitat social corporativa

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron, en el marc del projecte de l'ICS, té un ferm compromís per executar una estratègia que va més enllà dels requeriments legals. L'Hospital contribueix, voluntàriament i molt activament, a millorar l'entorn social, econòmic i mediambiental que l'envolta, en una ferma aposta per una millora contínua.

En aquest sentit, s'han pres mesures per protegir la sostenibilitat econòmica de l'Hospital, del sistema sanitari i de la comunitat que assistim, així com un compromís ètic de respecte al medi ambient, gràcies a una gestió responsable dels recursos i dels residus, i la implicació dels professionals

Com a centre proveïdor d'assistència sanitària, l'Hospital té un paper clau en la seva àrea d'influència, ja que, a més de contribuir a la millora de la salut com a raó fonamental, s'erigeix en gestor de mesures d'actuació que afavoreixen la ciutadania i el medi ambient.

La responsabilitat social és present tant en els professionals com en la ciutadania i s'aconsegueix mitjançant uns serveis útils que responen a les demandes d'una societat cada cop més exigent. Enfortir aquest vincle amb la societat és, doncs, un dels principals objectius de l'estratègia de l'Hospital en responsabilitat social corporativa.

Principals objectius

- Diagnosticar les activitats que actualment es realitzen amb relació a la societat.
- Definir un pla de relació amb la societat identificant els grups d'interès i planificant les activitats orientades a resultats.
- Participar en les reunions de la Comissió de Participació Ciutadana.
- Conèixer, mitjançant una enquesta a representants de la societat, quina és la imatge percebuda per aquesta, per emprendre les accions de millora necessàries.
- Elaborar el Pla de dimensionament bàsic del nou Hospital tenint en compte l'opinió de la societat, mitjançant el treball amb organitzacions de pacients i veïnals.

Més humà

La humanització de l'estada hospitalària és una prioritat per atendre de manera integral nens i adults, i minimitzar l'impacte de l'ingrés hospitalari en pacients i familiars. L'Hospital ha signat acords de col·laboració amb 27 entitats de voluntaris que desenvolupen la seva tasca amb moltes i variades activitats que duen a terme els voluntaris de cadascuna de les associacions. Actualment, l'Hospital té més de 1.000 voluntaris.

L'Hospital també col·labora amb entitats i associacions que actuen al Tercer Món mitjançant la donació de material sanitari, uniformes i equipament, per tal de dotar suficientment centres de salut on els professionals donin una assistència òptima als pacients. Algunes de les associacions són: Fundación de Ayuda y Promoción de las Culturas Indígenas de Cuba, Asociación Share España de Guatemala, Fundació Vicenç Ferrer a Anantapur, Fundació Dakar Solidari a l'Argentina i Fundación PRODEIN (promotora de desenvolupament integral).

Un total d'onze professionals de l'Hospital s'han desplaçat a diferents indrets del món per col·laborar amb diferents associacions que hi duen a terme tasques assistencials.

Durant l'any 2009, tres infants, un de peruà i dos de marroquins, han estat atesos a l'Hospital.

Obert a la societat

Pel que fa a la Marató de TV3, que enguany ha tractat el tema de les malalties minoritàries, hi han participat deu professionals de l'Hospital de diverses especialitats, com a assessors de l'equip organitzador, participant-hi en directe al plató o mitjançant entrevistes en diferents reportatges.

Mitjançant la Unitat d'Atenció al Ciutadà, l'Hospital participa en els consells de salut de la seva àrea d'influència i coordina activitats de prevenció sanitària i hàbits saludables als casals de gent gran dels barris d'Horta i Vall d'Hebron.

Respectuosos amb el medi ambient

Ara fa un any que l'Hospital va iniciar una campanya per a l'estalvi del paper, El teu paper en el bon ús del paper, per conscienciar els professionals sobre la necessitat de racionalitzar-ne l'ús.

S'ha ampliat la recollida selectiva de residus hospitalaris, mitjançant la sensibilització dels professionals i es comptabilitzen consums d'aigua i elèctrics per garantir-ne l'estalvi i millorar l'eficiència de les instal·lacions.

Reciclatge

Paper (quilos)	66.324,50
Tònens (quilos)	3.402
Roba (quilos). Humana	12.863

Inversions

Obres de construcció i rehabilitació

El 2009 ha estat un any intens en la realització d'obres de construcció i rehabilitació a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. També cal destacar la incorporació de Lluís Pons com a director de Manteniment i Obres, en substitució de Miquel Pujol, que ha estat nomenat director d'Infraestructures de l'ICS.

Nou bloc quirúrgic de l'Àrea General. Els reforços estructurals de l'edifici han progressat al llarg de l'any. S'han elaborat unitats mostra de quiròfan i d'unitat de cures intensives que permetran plantejar millores pel que fa a materials i configuració d'espais i alçades. L'equipament inclou un total de 19 nous quiròfans i altres unitats noves que ocupen una superfície total de 10.605 m².

Unitat d'Endoscòpia. Un dels projectes estrella de l'any, que ha tingut la col·laboració de "la Caixa", ha estat la nova Unitat d'Endoscòpia de l'Àrea General, dotada amb equips de la més alta tecnologia.

Edifici modular de laboratoris. Aquest edifici agrupa en tres plantes diversos serveis de laboratoris de l'Hospital i del VHIO en 1.220 m². El trasllat d'aquests laboratoris a l'edifici modular ha permès l'inici de les obres d'ampliació de les Urgències de l'Àrea General i de la Unitat de Teràpia Molecular i Oncologia, projecte que es fa amb la participació del VHIO i de "la Caixa".

Edifici modular de Recerca. S'han iniciat les obres d'un edifici modular de 2.356 m², repartits en tres plantes, en què es distribuïran 16 laboratoris amb capacitat per a 144 investigadors.

Unitat de Cures Intenses Pediàtriques. Al soterrani de l'Àrea Maternoinfantil s'ha iniciat una obra de 1.253 m² per apropar els quiròfans i altres serveis.

Pla d'autoprotecció. Segons el RD 393/2007 s'ha aprovat un pla d'autoprotecció on es descriuen les mesures organitzatives que cal posar en marxa en les situacions que exposa la llei, i s'han continuat les revisions i renovacions de sistemes de seguretat i emergència.

Mobilitat. S'ha creat una comissió conjunta amb la Direcció de Serveis de Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, la Regidoria del Districte d'Horta-Guinardó (Serveis Tècnics i Guàrdia Urbana), el SEM, la Regió Sanitària i la Direcció de l'Hospital per definir millores de mobilitat interna i externa de l'HUVH. Durant l'any s'ha incrementat lleugerament el nombre de places d'aparcament disponibles per al personal, tot i les afectacions de les obres en zones d'aparcament.

Central de trigeneració i xarxa de serveis. S'han renovat diversos equips a la central tèrmica i s'ha treballat en nous projectes de les xarxes de mitjana tensió, cogeneració i grups d'emergència.

Projecte de reordenació del subministrament elèctric. Ja s'han iniciat les fases preliminars del projecte, que pretén millorar la qualitat i seguretat de les fonts locals de subministrament elèctric alternatives, per tal que puguin substituir la xarxa elèctrica pública en el cas, poc probable, que fallés.

Es completa la instal·lació del dispositiu previst per al SAP

Una vegada finalitzades les fases d'implantació previstes al projecte ARGOS-SAP Assistencial, a l'Hospital hi ha 10.247 usuaris actius, 5.124 estacions de treball, 2.276 impressores, 520 equips d'electrònica en xarxa i 94 servidors.

La posada en marxa del SAP, pel que fa a sistemes, ha suposat la implicació de 212 interlocutors, 205 formadors interns i 164 usuaris clau. S'han donat d'alta al SAP 6.861 usuaris i 1.127 impressores.

Sistemes de la informació i les comunicacions

ICS-Hospital

- Organització del projecte ARGOS: gestió del canvi per SAP Assistencial, Gacela.net i Sylicon.
- Participació en la definició de l'estratègia organitzativa i funcional dels serveis tecnològics de l'ICS.
- Pla per a la digitalització de la imatge mèdica.

Projectes estratègics

- Suport al desplegament del Pla de dimensionament bàsic del nou Hospital Vall d'Hebron.
- Suport a la implantació del nou portal de Vall d'Hebron.

Projecte ARGOS: infraestructures, migracions i integracions

- Participació en els diferents grups de treball del projecte.
- Desplegament de l'equip professional de la DOiS en les fases del projecte.
- Execució de projectes de migració i actualització de sistemes (Servolab, PatWin, dietes, integració, servei d'impressió...).
- Desplegament de l'equipament i les infraestructures.

Altres projectes

- Projecte de borsa de treball corporativa: procés de contractació de professionals – VH Provisió de llocs de treball.
- Sistema de gestió dels menjadors laborals.
- Evolució del sistema de gestió de manteniment i obres.
- Evolució de la intranet d'acreditació: suport al Pla de millora.
- Integració dels sistemes acordats.

Gestió econòmica

La progressiva consolidació de l'empresa pública ICS i la implementació de nous sistemes d'informació econòmics i assistencials constitueixen un suport imprescindible per millorar l'eficiència i l'eficàcia de la gestió, tant de l'activitat assistencial com de les àrees de suport. Aquesta millora es una condició necessària per garantir la sostenibilitat i la sol·vència econòmica de l'organització hospitalària.

L'any 2009, la despesa i l'ingrés total experimenten un creixement moderat, del 6,81% i del 5,77% respectivament, encara que els seus components evolucionen de forma diversa. Així, la despesa de personal creix un discret 5,02%, evolució que s'ha fet compatible amb el manteniment dels efectius de personal en plantilla i amb l'estabilització dels llocs de treball.

La despesa per béns i serveis té un creixement superior i se situa en el 9,30%, amb una evolució diferent de la despesa sanitària i de la despesa d'estructura, que s'incrementen un 5,95% i un 16,51%, respectivament. En la despesa sanitària cal assenyalar una evolució moderada del nombre de procediments d'alt cost, que creix un 5,64%. En aquest sentit és significatiu que l'ús dels *stents* recoberts amb relació als no recoberts ha canviat la tendència a favor d'aquests últims. Això ha produït un efecte positiu sobre la despesa sense que disminueixi la qualitat del procés clínic.

El creixement de la despesa d'estructura és conseqüència, entre altres factors, de l'obsolescència d'algunes instal·lacions, de l'accés a l'energia en condicions de mercat a conseqüència de l'incendi de la central de cogeneració el

2007, de l'augment del consum energètic per noves instal·lacions, de la nova gestió de la bugaderia i del procés d'arrencada de la despersonalització dels uniformes. Les inversions per reposició han augmentat un 37,29% respecte a 2008.

La facturació al Servei Català de la Salut s'ha incrementat un 5,5% i el cobrament a tercers un 18,5%. Aquests creixements es deuen a la millora de l'eficàcia del procés de facturació. Així, les incidències s'han reduït del 5,1% al 3,1% i els registres no acceptats del 3% al 2,3%. La despesa per la facturació de la medicació hospitalària de dispensació ambulatoria ha passat del 73,6% al 93,5% i la mitjana de prestacions facturades per dia s'ha situat en 6.102, amb un augment del 8,9%.

Finalment, cal il·lustrar l'evolució de l'eficàcia en la gestió econòmica: en el Servei Compartit de Comptes a Pagar i Comptabilitat de Proveïdors de l'ICS, ubicat a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, des de 2005 les factures i albarans registrats han augmentat un 48,7% i les altes i baixes d'actius un 50,7%. Es realitzen 4.292 reposicions diàries de material, un 26,6% més que el 2007, i els articles gestionats en SDAMS han augmentat un 45,0% durant el mateix període. El creixement de les comandes de compra registrades i finalitzades al mes de desembre de 2009 en relació amb el mateix mes de 2008 és del 55,7% i del 98,9% respectivament. Cal tenir en compte que en aquests àmbits les dotacions d'efectius de personal no s'han modificat en els últims anys.

Execució del pressupost

Hospital Universitari Vall d'Hebron

650.066.200,45 euros

Font: Direcció Econòmica i d'Organització de l'ICS.

Resumen

El Hospital Universitari Vall d'Hebron es el complejo hospitalario más grande de Cataluña y uno de los mayores del Estado español. Dispone de un equipo de 7.178 profesionales y un presupuesto de 650 millones de euros. Geográficamente, está ubicado al pie de la sierra de Collserola, al norte de la ciudad de Barcelona, y su área de influencia comprende los barrios de Horta-Guinardó, Nou Barris y Sant Andreu de Barcelona y la ciudad de Montcada i Reixac. Está estructurado en tres grandes áreas asistenciales: Área General, Área Materno-infantil y Área de Traumatología y Rehabilitación. En el Parc Sanitari Pere Virgili, situado en un recinto próximo al complejo hospitalario, está la Unidad de Cirugía sin Ingreso; además, el Hospital extiende su actividad al CAP Horta y al CAP Sant Andreu, con una unidad de atención primaria especializada.

Con casi 1.200 camas, estructura su actividad por procesos: médico, quirúrgico, materno-infantil, de diagnóstico biológico y de diagnóstico por la imagen. Engloba prácticamente todas las especialidades médicas y quirúrgicas y cuenta con las modalidades asistenciales que necesita para la cobertura de las mismas, así como servicios clínicos y unidades clínicas de apoyo, centros docentes universitarios, empresas públicas de servicios sanitarios, centros de investigación, laboratorios y otras instalaciones que completan la actividad asistencial del Hospital.

Su modelo de gestión sitúa al paciente como centro de sus actuaciones, incluidas la docencia y la investigación; además, el Hospital participa en proyectos catalanes y estatales de investigación. La calidad es, así pues, un referente para los profesionales del Hospital, por lo que este adquiere un reconocido prestigio nacional e internacional participando de las iniciativas del Departamento de Salud y la empresa pública Instituto Catalán de la Salud, a la que pertenece.

Abstract

Hospital Universitari Vall d'Hebron is the largest hospital complex in Catalonia and one of the largest in Spain. It has a team of 7,178 professionals and a budget of close to €650 million. Located at the foot of the Collserola hills in the north part of Barcelona, it serves the Horta-Guinardó, Nou Barris and Sant Andreu districts of Barcelona, as well as the town of Montcada i Reixac. It is organized in three main care areas: the General Area, the Maternal-Child Area and the Trauma and Rehabilitation Area. An Ambulatory Surgery Unit is located at the nearby Parc Sanitari Pere Virgili, and the Hospital also houses the CAP Horta and the CAP Sant Andreu primary care centres, which has its own specialized primary care unit.

The 1,200-bed Hospital has structured its activity in accordance with different processes: medical, surgical, maternal-child, laboratory diagnostic tests and diagnostic imaging. Care is provided in virtually all medical and surgical specialities, and the Hospital is equipped with all the care modalities it needs to provide these services, along with clinical services and clinical support units, university teaching centres, public healthcare services companies, research centres, laboratories and other facilities that complete the Hospital's care activity.

The Hospital's management model places the patient at the centre of all its activities, including teaching and research. The Hospital also participates in Catalan and Spanish research projects. Quality is the keyword for the professionals who work at the Hospital and this has made it a renowned centre in Spain and abroad. The Hospital forms part of the Catalan Health Institute and participates in the initiatives of the Catalan Ministry of Health.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Hospital Universitari Vall d'Hebron
Pg. Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Tel. 93 489 30 00 / 93 274 00 00
comunicacio.imatge@vhebron.net

Coordinació: Gerència i Unitat de Comunicació de l'Hospital
Universitari Vall d'Hebron

Realització: Hores extraordinàries, SL
Disseny gràfic: Víctor Oliva. Disseny gràfic SL
Fotografies: Arxiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron
i Josep M. Ardévol
Impressió: B-2/c Gràfiques, SL
Dipòsit legal: B-30.224-2010

il·lusió
servei públic
responsabilitat
innovació
compromís
respecte
integritat canvi
confiança
implicació
seguretat sostenibilitat
competència equitat
sensibilitat
cooperació

www.gencat.cat/ics
www.vhebron.net